

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡೇ

॥ ಪಂಚದಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

॥ ಪಂಚದಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ರಾಜಾಜ್ಞಯಾ ಶ್ರೀರಾಮಮಾನೇತುಂ ಸುಮಂತ್ರಸ್ಯ ತದ್ಭವನೇ ಗಮನಂ

ತೇ ತು ತಾಂ ರಜನೀಮುಷ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ವೇದಪಾರಗಾಃ |
ಉಪತಸ್ಥುರುಪಸ್ಥಾನಂ ಸಹ ರಾಜಪುರೋಹಿತಾಃ || 2.15.1 ||

ಅಮಾತ್ಯಾ ಬಲಮುಖ್ಯಾಶ್ಚ ಮುಖ್ಯಾ ಯೇ ನಿಗಮಸ್ಯ ಚ |
ರಾಘವಸ್ಯಾಭಿಷೇಕಾರ್ಥೇ ಪ್ರೀಯಮಾಣಾಃ ಸುಸಂಗತಾಃ || 2.15.2 ||

ಉದಿತೇ ವಿಮಲೇ ಸೂರ್ಯೇ ಪುಷ್ಯೇ ಚಾಭ್ಯಾಗತೇಽಹನಿ |
ಲಗ್ನೇ ಕರ್ಕಟಕೇ ಪ್ರಾಪ್ತೇ ಜನ್ಮ ರಾಮಸ್ಯ ಚ ಸ್ಥಿತೇ || 2.15.3 ||

ಅಭಿಷೇಕಾಯ ರಾಮಸ್ಯ ದ್ವಿಜೇಂದ್ರೈರುಪಕಲ್ಪಿತಂ |
ಕಾಂಚನಾ ಜಲಕುಂಭಾಶ್ಚ ಭದ್ರಪೀಠಂ ಸ್ವಲಂಕೃತಂ || 2.15.4 ||

ರಥಶ್ಚ ಸಮ್ಯಗಾಸ್ತೀರ್ಣೋ ಭಾಸ್ವತಾ ವ್ಯಾಘ್ರಚರ್ಮಣಾ |
ಗಂಗಾಯಮುನಯೋಃ ಪುಣ್ಯಾತ್ ಸಂಗಮಾದಾಹೃತಂ ಜಲಂ || 2.15.5 ||

ಯಾಶ್ಚಾನ್ಯಾಃ ಸರಿತಃ ಪುಣ್ಯಾ ಹ್ರದಾಃ ಕೂಪಾಃ ಸರಾಂಸಿ ಚ |
ಪ್ರಾಗ್ವಹಾಶ್ಚೋರ್ಧ್ವವಾಹಾಶ್ಚ ತಿರ್ಯಗ್ವಾಹಾಶ್ಚ ಕ್ಷೀರಿಣಃ || 2.15.6 ||

ತಾಭ್ಯಶ್ಚೈವಾಹೃತಂ ತೋಯಂ ಸಮುದ್ರೇಭ್ಯಶ್ಚ ಸರ್ವಶಃ |
ಕ್ಷೌದ್ರಂ ದಧಿ ಘೃತಂ ಲಾಜಾ ದರ್ಭಾಃ ಸುಮನಸಃ ಪಯಃ || 2.15.7 ||

ಅಷ್ಟೌ ಚ ಕನ್ಯಾ ರುಚಿರಾ ಮತ್ತಶ್ಚ ವರವಾರಣಃ |
ಸಜಲಾಃ ಕ್ಷೀರಿಭಿಶ್ಚನ್ನಾ ಘಟಾಃ ಕಾಂಚನರಾಜತಾಃ || 2.15.8 ||

ಪದ್ಮೋತ್ಪಲಯುತಾ ಭಾಂತಿ ಪೂರ್ಣಾಃ ಪರಮವಾರಿಣಾ |
ಚಂದ್ರಾಂಶುವಿಕಚಪ್ರಖ್ಯಂ ಪಾಂಡುರಂ ರತ್ನಭೂಷಿತಂ || 2.15.9 ||

ಸಜ್ಜಂ ತಿಷ್ಠತಿ ರಾಮಸ್ಯ ವಾಲವ್ಯಜನಮುತ್ತಮಂ |
ಚಂದ್ರಮಂಡಲಸಂಕಾಶಮಾತಪತ್ರಂ ಚ ಪಾಂಡುರಂ || 2.15.10 ||

ಸಜ್ಜಂ ದ್ಯುತಿಕರಂ ಶ್ರೀಮದಭಿಷೇಕಪುರಸ್ಸರಂ |
ಪಾಂಡುರಶ್ಚ ವೃಷಃ ಸಜ್ಜಃ ಪಾಂಡುರಾಶ್ವಶ್ಚ ಸಂಸ್ಥಿತಃ || 2.15.11 ||

ವಾದಿತ್ರಾಣಿ ಚ ಸರ್ವಾಣಿ ವಂದಿನಶ್ಚ ತಥಾಪರೇ |
ಇಕ್ಷ್ವಾಕುಣಾಂ ಯಥಾ ರಾಜ್ಯೇ ಸಂಭ್ರಿಯೇತಾಭಿಷೇಚನಂ || 2.15.12 ||

ತಥಾಜಾತೀಯಮಾದಾಯ ರಾಜಪುತ್ರಾಭಿಷೇಚನಂ |
ತೇ ರಾಜವಚನಾತ್ ತತ್ರ ಸಮವೇತಾ ಮಹೀಪತಿಂ || 2.15.13 ||

ಅಪಶ್ಯಂತೋಽಬ್ರುವನ್ ಕೋ ನು ರಾಜ್ಞೋ ನಃ ಪ್ರತಿವೇದಯೇತ್ |
ನ ಪಶ್ಯಾಮಶ್ಚ ರಾಜಾನಮುದಿತಶ್ಚ ದಿವಾಕರಃ || 2.15.14 ||

ಯೌವರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕಶ್ಚ ಸಜ್ಜೋ ರಾಮಸ್ಯ ಧೀಮತಃ |
ಇತಿ ತೇಷು ಬ್ರುವಾಣೇಷು ಸರ್ವಾಂಸ್ತಾಂಶ್ಚ ಮಹೀಪತೀನ್ || 2.15.15 ||

ಅಬ್ರವೀತ್ ತಾನಿದಂ ವಾಕ್ಯಂ ಸುಮಂತ್ರೋ ರಾಜಸತ್ಕೃತಃ |
ರಾಮಂ ರಾಜ್ಞೋ ನಿಯೋಗೇನ ತ್ವರಯಾ ಪ್ರಸ್ಥಿತೋ ಹ್ಯಹಂ || 2.15.16 ||

ಪೂಜ್ಯಾ ರಾಜ್ಞೋ ಭವಂತಶ್ಚ ರಾಮಸ್ಯ ತು ವಿಶೇಷತಃ |
ಅಯಂ ಪೃಚ್ಛಾಮಿ ವಚನಾತ್ ಸುಖಮಾಯುಷ್ಮತಾಮಹಂ || 2.15.17 ||

ರಾಜ್ಞಃ ಸಂಪ್ರತಿಬುದ್ಧಸ್ಯ ಚಾನಾಗಮನಕಾರಣಂ |
ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾಂತಃಪುರದ್ವಾರಮಾಜಗಾಮ ಪುರಾಣವಿತ್ || 2.15.18 ||

ಸದಾ ಸಕ್ತಂ ಚ ತದ್ ವೇಶ್ಮ ಸುಮಂತ್ರಃ ಪ್ರವಿವೇಶ ಹ |
ತುಷ್ಟಾವಾಸ್ಯ ತದಾ ವಂಶಂ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಸ ವಿಶಾಂಪತೇಃ || 2.15.19 ||

ಶಯನೀಯಂ ನರೇಂದ್ರಸ್ಯ ತದಾಸಾದ್ಯ ವ್ಯತಿಷ್ಠತ |
ಸೋಽತ್ಯಾಸಾದ್ಯ ತು ತದ್ ವೇಶ್ಮ ತಿರಸ್ಕರಣಿಮಂತರಾ || 2.15.20 ||

ಆಶೀರ್ಭಿರ್ಗುಣಯುಕ್ತಾಭಿರಭಿತುಷ್ಟಾವ ರಾಘವಂ |
ಸೋಮಸೂರ್ಯೌ ಚ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥ ಶಿವವೈಶ್ರವಣಾವಪಿ || 2.15.21 ||

ವರುಣಶ್ಚಾಗ್ನಿರಿಂದ್ರಶ್ಚ ವಿಜಯಂ ಪ್ರದಿಶಂತು ತೇ |
ಗತಾ ಭಗವತೀ ರಾತ್ರಿರಹಃ ಶಿವಮುಪಸ್ಥಿತಂ || 2.15.22 ||

ಬುದ್ಧ್ಯಸ್ವ ರಾಜಶಾರ್ದೂಲ ಕುರು ಕಾರ್ಯಮನಂತರಂ |
ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಬಲಮುಖ್ಯಾಶ್ಚ ನೈಗಮಾಶ್ಚಾಗತಾಸ್ತ್ವಿಹ || 2.15.23 ||

ದರ್ಶನಂ ತೇಽಭಿಕಾಂಕ್ಷಂತೇ ಪ್ರತಿಬುದ್ಧ್ಯಸ್ವ ರಾಘವ |
ಸ್ತುವಂತಂ ತಂ ತದಾ ಸೂತಂ ಸುಮಂತ್ರಂ ಮಂತ್ರಕೋವಿದಂ || 2.15.24 ||

ಪ್ರತಿಬುದ್ಧ್ಯ ತತೋ ರಾಜಾ ಇದಂ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ |
ರಾಮಮಾನಯ ಸೂತೇತಿ ಯದಸ್ಯಭಿಹಿತೋ ಮಯಾ || 2.15.25 ||

ಕಿಮಿದಂ ಕಾರಣಂ ಯೇನ ಮಮಾಜ್ಞಾ ಪ್ರತಿವಾಹ್ಯತೇ |
ನ ಚೈವ ಸಂಪ್ರಸುಪ್ತೋಽಹಮಾನಯೇಹಾಶು ರಾಘವಂ || 2.15.26 ||

ಇತಿ ರಾಜಾ ದಶರಥಃ ಸೂತಂ ತತ್ರಾನ್ವಶಾತ್ ಪುನಃ |
ಸ ರಾಜವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಶಿರಸಾ ಪ್ರತಿಪೂಜ್ಯ ತಂ || 2.15.27 ||

ನಿರ್ಜಗಾಮ ನೃಪಾವಾಸಾನ್ಮನ್ಯಮಾನಃ ಪ್ರಿಯಂ ಮಹತ್ |
ಪ್ರಪನ್ನೋ ರಾಜಮಾರ್ಗಂ ಚ ಪತಾಕಾಧ್ವಜಶೋಭಿತಂ || 2.15.28 ||

ಹೃಷ್ಟಃ ಪ್ರಮುದಿತಃ ಸೂತೋ ಜಗಾಮಾಶು ವಿಲೋಕಯನ್ |
ಸ ಸೂತಸ್ತತ್ರ ಶುಶ್ರಾವ ರಾಮಾಧಿಕರಣಾಃ ಕಥಾಃ || 2.15.29 ||

ಅಭಿಷೇಚನಸಂಯುಕ್ತಾಃ ಸರ್ವಲೋಕಸ್ಯ ಹೃಷ್ಟವತ್ |
ತತೋ ದದರ್ಶ ರುಚಿರಂ ಕೈಲಾಸಸದೃಶಪ್ರಭಂ || 2.15.30 ||

ರಾಮವೇಶ್ಮ ಸುಮಂತ್ರಸ್ತು ಶಕ್ರವೇಶ್ಮಸಮಪ್ರಭಂ |
ಮಹಾಕಪಾಟಪಿಹಿತಂ ವಿತರ್ದಿಶತಶೋಭಿತಂ || 2.15.31 ||

ಕಾಂಚನಪ್ರತಿಮೈಕಾಗ್ರಂ ಮಣಿವಿದ್ಯುಮತೋರಣಂ |
ಶಾರದಾಭ್ರಘನಪ್ರಖ್ಯಂ ದೀಪ್ತಂ ಮೇರುಗುಹಾಸಮಂ || 2.15.32 ||

ಮಣಿಭಿರ್ವರಮಾಲ್ಯಾನಾಂ ಸುಮಹದ್ಭಿರಲಂಕೃತಂ |
ಮುಕ್ತಾಮಣಿಭಿರಾಕೀರ್ಣಂ ಚಂದನಾಗುರುಭೂಷಿತಂ || 2.15.33 ||

ಗಂಧಾನ್ ಮನೋಜ್ಞಾನ್ ವಿಸೃಜದ್ ದಾರ್ದುರಂ ಶಿಖರಂ ಯಥಾ |
ಸಾರಸೈಶ್ಚ ಮಯೂರೈಶ್ಚ ವಿನದದ್ಭಿರ್ವಿರಾಜಿತಂ || 2.15.34 ||

ಸುಕೃತೇಹಾಮೃಗಾಕೀರ್ಣಮುತ್ಕೀರ್ಣಂ ಭಕ್ತಿಭಿಸ್ತಥಾ |
ಮನಶ್ಚಕ್ಷುಶ್ಚ ಭೂತಾನಾಮಾದದತ್ ತಿಗ್ಮತೇಜಸಾ || 2.15.35 ||

ಚಂದ್ರಭಾಸ್ವರಸಂಕಾಶಂ ಕುಬೇರಭವನೋಪಮಂ |
ಮಹೇಂದ್ರಧಾಮಪ್ರತಿಮಂ ನಾನಾಪಕ್ಷಿಸಮಾಕುಲಂ || 2.15.36 ||

ಮೇರುಶೃಂಗಸಮಂ ಸೂತೋ ರಾಮವೇಶ್ಮ ದದರ್ಶ ಹ |
ಉಪಸ್ಥಿತ್ಯೈಃ ಸಮಾಕೀರ್ಣಂ ಜನೈರಂಜಲಿಕಾರಿಭಿಃ || 2.15.37 ||

ಉಪಾದಾಯ ಸಮಾಕ್ರಾಂತೈಸ್ತದಾ ಜಾನಪದೈರ್ಜನೈಃ |
ರಾಮಾಭಿಷೇಕಸುಮುಖೈರುನ್ಮುಖೈಃ ಸಮಲಂಕೃತಂ || 2.15.38 ||

ಮಹಾಮೇಘಸಮಪ್ರಖ್ಯಮುದಗ್ರಂ ಸುವಿರಾಜಿತಂ |
ನಾನಾರತ್ನಸಮಾಕೀರ್ಣಂ ಕುಬ್ಜಕೈರಪಿ ಚಾವೃತಂ || 2.15.39 ||

ಸ ವಾಜಿಯುಕ್ತೇನ ರಥೇನ ಸಾರಥಿಃ
ಸಮಾಕುಲಂ ರಾಜಕುಲಂ ವಿರಾಜಯನ್ |

ವರೂಥಿನಾ ರಾಜಗೃಹಾಭಿಪಾತಿನಾ
ಪುರಸ್ಯ ಸರ್ವಸ್ಯ ಮನಾಂಸಿ ಹರ್ಷಯನ್ || 2.15.40 ||

ತತಃ ಸಮಾಸಾದ್ಯ ಮಹಾಧನಂ ಮಹತ್
ಪ್ರಹೃಷ್ಟರೋಮಾ ಸ ಬಭೂವ ಸಾರಥಿಃ |
ಮೃಗೈರ್ಮಯೂರೈಶ್ಚ ಸಮಾಕುಲೋಲ್ಬಣಂ
ಗೃಹಂ ವರಾರ್ಹಸ್ಯ ಶಚೀಪತೇರಿವ || 2.15.41 ||

ಸ ತತ್ರ ಕೈಲಾಸನಿಭಾಃ ಸ್ವಲಂಕೃತಾಃ
ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಕಕ್ಷ್ಯಾಸ್ತ್ರಿದಶಾಲಯೋಪಮಾಃ |
ಪ್ರಿಯಾನ್ ವರಾನ್ ರಾಮಮತೇ ಸ್ಥಿತಾನ್ ಬಹೂನ್
ವ್ಯಪೋಹ್ಯ ಶುದ್ಧಾಂತಮುಪಸ್ಥಿತೌ ರಥೀ || 2.15.42 ||

ಸ ತತ್ರ ಶುಶ್ರಾವ ಚ ಹರ್ಷಯುಕ್ತಾ
ರಾಮಾಭಿಷೇಕಾರ್ಥಕೃತಾಂ ಜನಾನಾಂ |
ನರೇಂದ್ರಸೂನೋರಭಿಮಂಗಲಾರ್ಥಾಃ
ಸರ್ವಸ್ಯ ಲೋಕಸ್ಯ ಗಿರಃ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾಃ || 2.15.43 ||

ಮಹೇಂದ್ರಸದ್ಮಪ್ರತಿಮಂ ಚ ವೇಶ್ಮ
ರಾಮಸ್ಯ ರಮ್ಯಂ ಮೃಗಪಕ್ಷಿಜುಷ್ಟಂ |
ದದರ್ಶ ಮೇರೋರಿವ ಶೃಂಗಮುಚ್ಚಂ
ವಿಭ್ರಾಜಮಾನಂ ಪ್ರಭಯಾ ಸುಮಂತ್ರಃ || 2.15.44 ||

ಉಪಸ್ಥಿತೈರಂಜಲಿಕಾರಿಭಿಶ್ಚ
ಸೋಪಾಯನೈರ್ಜಾನಪದೈರ್ಜನೈಶ್ಚ |
ಕೋಟ್ಯಾ ಪರಾರ್ಥೈಶ್ಚ ವಿಮುಕ್ತಯಾನೈಃ
ಸಮಾಕುಲಂ ದ್ವಾರಪದಂ ದದರ್ಶ || 2.15.45 ||

ತತೋ ಮಹಾಮೇಘಮಹೀಧರಾಭಂ
ಪ್ರಭಿನ್ನಮತ್ಯಂಕುಶಮತ್ಯಸಹ್ಯಂ |

ರಾಮೋಪವಾಹ್ಯಂ ರುಚಿರಂ ದದರ್ಶ
 ಶತ್ರುಂಜಯಂ ನಾಗಮುದಗ್ರಕಾಯಂ || 2.15.46 ||

ಸ್ವಲಂಕೃತಾನ್ ಸಾಶ್ವರಥಾನ್ ಸಕುಂಜರಾ -
 ನಮಾತ್ಯಮುಖ್ಯಾಂಶ್ಚ ದದರ್ಶ ವಲ್ಲಭಾನ್ |
 ವ್ಯಪೋಹ್ಯ ಸೂತಃ ಸಹಿತಾನ್ ಸಮಂತತಃ
 ಸಮೃದ್ಧಮಂತಃಪುರಮಾವಿವೇಶ ಹ || 2.15.47 ||

ತತೋಽದ್ರಿಕೂಟಾಚಲಮೇಘಸನ್ನಿಭಂ
 ಮಹಾವಿಮಾನೋಪಮವೇಶ್ಮಸಂಯುತಂ |
 ಅವಾರ್ಯಮಾಣಃ ಪ್ರವಿವೇಶ ಸಾರಥಿಃ
 ಪ್ರಭೂತರತ್ನಂ ಮಕರೋ ಯಥಾರ್ಣವಂ || 2.15.48 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ
 ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡೇ ಪಂಚದಶಃ ಸರ್ಗಃ ||